

Årsrapport RKG e-helse Agder 2022

Desember 2022

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	3
2.	Status RKG e-helse	3
2.1	Samordning mellom sekretariatene KOSS; OSO; RKG e-helse.....	4
2.3	RKG e-helse strategi	4
2.4	Samarbeid med Nordens velferdssenter	5
2.5	Nordisk ministerråd besøker Agder – Agder en av fem mønsterregioner i Norden	5
2.6	Referansenettverk for aktiv og sunn aldring – Reference site	6
2.7	Oppdatering og ny nettside www.ehelseagder.no	7
2.8	#vårtagder	7
2.9	Koordinering med Digi Agder og Agders repr. i KS Fag og prioriteringsutvalg (FPU).....	8
2.10	Velferdsteknologisk knutepunkt (VKP)	8
2.11	KS nettverkskoordinator	9
2.12	KS fag- og prioriteringsutvalg	10
2.13	Samarbeid med senter for e-helse ved UiA.....	10
3.	RKG e-helse og AU RKG.....	10
3.1	AU RKG e-helse.....	11
4.	Finansiering	12
4.1	Grunnfinansiering RKG e-helse.....	12
4.2	Finansiering av prosjekter gjennom RKG e-helse	13
5.	E-helse Agder 2030	13
5.1	Prosjekter i E-helse Agder 2030.....	14
5.2	CRANE.....	14
5.1.1	Visjonen er at CRANE skal:	15
5.1.2	Prosjektorganisering	15
5.1.3	Overordnet tidsplan og finansiering.....	16
5.2	Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi Agder	17
5.3	IKT Seniorer Agder.....	18
5.4	Nasjonalt velferdsteknologiprogram (NVP).....	20
5.5	NVP - velferdsteknologi til barn, unge og voksne med medfødt eller tidlig ervervet funksjonsnedsettelse	20
5.5.1	Arendal kommune	20
5.5.2	Farsund kommune	21
5.6	Digital Hjemmeoppfølging - DHO Agder.....	22

5.7 Felles Kommunal Journal.....	23
6. Kurs og konferanser	24
6.1 Konferansen Samarbeid om velferdsteknologi Agder:	24
6.2 Velferdsteknologiens ABC.....	24
6.3 Arendalsuka 2022	24
6.4 EHiN 2022.....	25
7. Vedlegg 1.....	26
Presentasjoner av RKG e-helse Agder i 2022	26

1. Innledning

Regional koordineringsgruppe e-helse og velferdsteknologi Agder (RKG¹) ble etablert i januar 2016 med følgende mål:

- være ledende innen velferdsteknologi i Norge
- stimulere til forskning, utvikling og næringsutvikling i regionen
- bidra til regional kommunal koordinering og forankring på Agder

RKG e-helse arbeider for å nå FN`s bærekraftsmål spesielt innen disse områdene:

RKG e-helse adresserer hovedmålet i Regionplan Agder 2030²; *Agder – en bærekraftig region med lave utslipp og gode levekår*, herunder;

- bruke hele Agder, og sørge for at utviklingen kommer alle deler av Agder til gode,
- samarbeide om å nå FN`s bærekraftsmål på regionalt og lokalt nivå,
- utnytte mulighetene som digitalisering gir.

November 2019 ble det vedtatt i KDU Agder at det skulle satses videre med RKG e-helse og programmet E-helse Agder 2030, med en felles regional styringsgruppe for alle satsningene innen programmet. RKG e-helse har etablert E-helse Agder 2030, herunder etablering av en felles regional styringsgruppe. Denne felles styringsgruppen består av representanter på ledernivå fra både primær- og spesialisthelsetjenesten.

RKG e-helse har i 2022 bidratt til at Agder er ledende innen velferdsteknologi i Norge, det gjenspeiles i at Agder er en av fem mønsterregioner i Norden og har fått full uttelling i EU. Les mer i kap: 2.4, 2.5 og 2.6. RKG e-helse har gjennom program E-Helse Agder 2030 med de regionale prosjektene bidratt med å stimulere til forskning, utvikling og næringsutvikling i regionen. Les mer i kap. 4. Pågående arbeid og samarbeid har bidratt og bidrar til regional kommunal koordinering og forankring på Agder. Les mer i kap. 2 og 3.

2. Status RKG e-helse

Sekretariatsleder for RKG e-helse representerer RKG e-helse i ulike nettverk og samarbeidsorganer:

- Fag- og prioriteringsråd Senter for e-helse, v/UiA 4-5 fysiske møter pr år.
- I4Helse klyngetreff, 6-8 møter pr år, pluss inspirasjonsreise til Stavangermiljøet

¹ <https://www.ehelseagder.no/om-oss/>

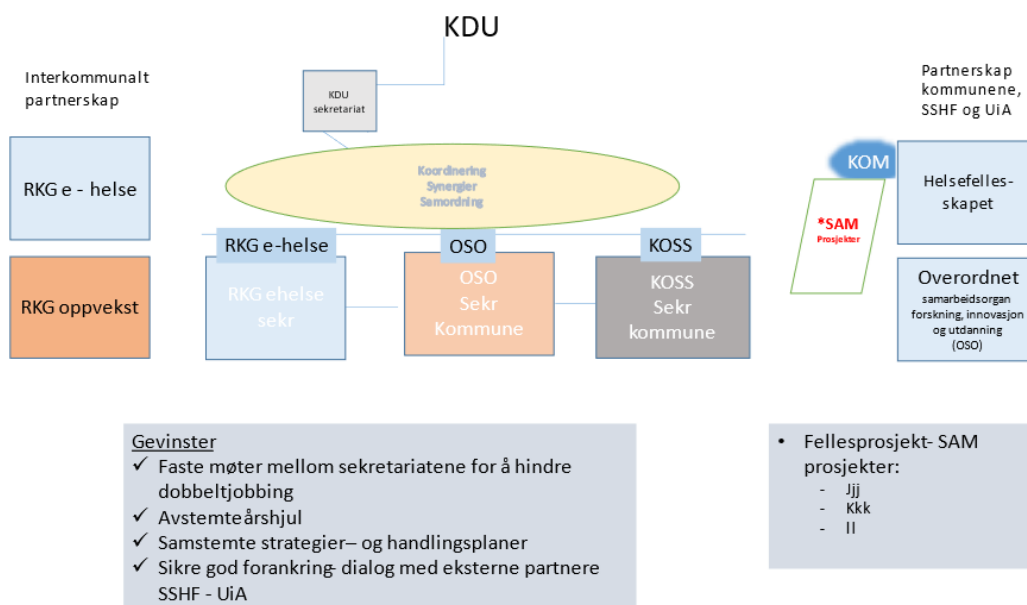
² <https://agderfk.no/vare-tjenester/regionplan-agder-2030/>

- KS Fag- og prioriteringsutvalg, månedlige heldagsmøter (fysiske og digitale møter)
- Digi Agder, digitale møter 6 per år

2.1 Samordning mellom sekretariatene KOSS; OSO; RKG e-helse

Samspillet mellom de regionale nettverk er sentrale. RKG e-helse fikk vedtak i Kommune Direktør Utvalget (KDU³) Agder 2021 «fot i bakken prosess» - med hensikt å samsnakke med KOSS (Kommunenes overordnede samarbeidsorgan) og OSO (Overordnet samarbeidsorgan⁴) for å styrke, koordinere det arbeidet som gjøres innen helse.

2022 ble det vedtatt i KDU Agder at første trinn i prosessen er samordning mellom sekretariatene, som er gjennomført med 2 møter. Bilde under illustrerer hvordan koordinering, samordning og samarbeid er i første trinn. Målet for møtene har vært å sikre en oversikt over relevante prosjekter og prosesser som har vært sentrale for samordningen mellom RKG e-helse, OSO og KOSS. Sekretariatene er i gang med å kartlegge hvilke prosjekter og utviklingsarbeid som har relevans for å styrke og koordinere arbeidet som gjøres innen helse.

Figur 1: Trinn 1 Samordning mellom sekretariatene

2.3 RKG e-helse strategi

18.02.21 RKG e- helse: behov for å utarbeide et strategidokument for RKG e-helse. RKG e-helse ber RKG sekretariat i samarbeid med AU RKG e-helse utarbeide et strategidokument for RKG e-helse.

³ <https://opengov.360online.com/Meetings/KS/Boards/Details/201232>

⁴ <https://agderfk.no/vare-tjenester/regionplan-agder-2030/vartagder/overordnet-samarbeidsorgan-oso/>

22.04.21 RKG e-helse: Vedtok utsettelse av arbeid med strategidokument grunnet koronapandemien. RKG e-helse utsetter arbeidet med strategidokumentet grunnet pågående pandemi.

20.01.22 RKG e-helse: Vedtar at arbeidet med å utarbeide strategi igangsettes. Arbeidsgruppen settes og koordineres av RKG sekr. Oppstart for arbeidet mars 2022.

31.03.22 RKG e-helse: Orientert om oppstart og prosess for strategiarbeidet. Vedtak om at RKG e-helse støtter forslag til prosess

Arbeidsgruppemøter; 22 april, 10 mai, 20 mai, 17 juni og 28 juni: Gjennomgang av målsetting, kunnskapsgrunnlag og plan for fremdrift.

19.05.22 KDU; Orientert om prosess og oppstart av arbeidet.

Høsten 2022: vært pause i arbeidet, pga. mange pågående prosesser i sekretariatet.

08.12.22 RKG e-helse vedtar med bakgrunn i pågående nasjonale og regionale prosesser å avvente det videre arbeid med strategiprosessen, og vurdere dette på nytt i 2024.

2.4 Samarbeid med Nordens velferdssenter

RKG e-helse har samarbeidet med Nordens velferdssenter siden 2018. Samarbeidet startet med fokus på digital hjemmeoppfølging (DHO), men også måten Agder med RKG e-helse har organisert nettverksarbeid og gjennomført felles anskaffelser på vegne av kommunene.

RKG e-helse fortsetter samarbeid med Nordens velferdssenter i 2022 og i 2023 med fokus på; *hvordan kan bruk av velferdsteknologi bidra til å reduseres CO2 utslipp?* Nordens velferdssenter skal utarbeide en modell for gevinstrealisering med bruk av medisindispenser som et eksempel. Agder skal i denne forbindelse bidra med en oversikt over antall hjemmeboende i kommunen som har vedtak på hjelp til medisinaladministrering og antall medisindispensere. Kartleggingsarbeidet startet høsten 2022 med mål om å ferdig stille 1Q 2023. Nordens velferdssenter i samarbeid med RKG e-helse skal lansere og presentere denne modellen på *Forum for samfunnsutvikling* i #vårtagder 24.05.23.

2.5 Nordisk ministerråd besøker Agder – Agder en av fem mønsterregioner i Norden

September 2022 besøkte Nordens velferdssenter sammen med Nordisk ministerråd Agder. Kristiansand var vertskommune. Det ble to spennende dager, hvor vi fikk vist frem det gode arbeide som gjøres i regionen

- Felles kommunalt responscenter i Kristiansand

- Innovativ legevakt i Kristiansand
- Telesår på SSHF Kristiansand
- Prosjektene i program E-helse Agder 2030 ble presentert

Dag to ble Agder anerkjent for sitt arbeid og artikkelen hvor Agder beskrives med RKG e-helse sitt arbeid som en av fem mønsterregioner i Norden.

I 2022 ble RKG e-helse med Agder pekt ut som en av fem mønsterregioner i Norden. Nasjonalt senter for e-helseforskning⁵ (NSE) har hatt ansvar for å skrive artikkelen og rammeverket har fokus på samstyring der det pekes på tre sentrale komponenter:

**Kommunikasjon
og
kunnskapsdeling**

**Felles hensikt
og
mål**

**Tillit mellom
deltakerne**

Artikkelen ble lansert digitalt i forbindelse med at Nordens ministerråd besøkte Agder 16.09.22⁶. Kristiansand var vertskommune og sørget for i samarbeid med RKG e-helse å vise frem Responssenteret Kristiansand, Innovativlegevakt, Telesår på SSHF i Kristiansand. I tillegg ble prosjektene i program E-helse Agder 2030 ble presentert for ministerne.

2.6 Referansenettverk for aktiv og sunn aldring – Reference site

RKG e-helse har sammen med Senter for e-helse⁷ (UiA) Koordinert og sendt inn søknad. Oktober 2022 fikk Agder endelig fire stjerner i fjerde og siste utlysingsrunde i nettverket for europeiske økosystemer innen aktiv og sunn aldring, The European Innovation Partnership on Active and Healthy Ageing (EIP on AHA)⁸. Målet med nettverket er å mobilisere ressurser, ekspertise og erfaringer for å lage nyskapende løsninger innen aktiv og sunn aldring. En av måtene dette gjøres på er ved å utpeke referanseregioner. Agder ble først en trestjerners referanseregion i 2016, og samme status ble videreført i 2019. Derfor var det svært gledelig å nå få status som firestjerners referanseregion, og bli anerkjent for det gode samarbeidet innen helsetjenester som Agder har klart å etablere og videreutvikle over flere år, gjennom RKG e-helse, Overordnet samarbeidsorgan (OSO), i4Helse AS, Senter for e-helse m.fl⁹.

⁵ <https://ehealthresearch.no/>

⁶ <https://www.ehelseagder.no/nyheter/vis-artikkel/?artikkelID=33>

⁷ [Senter for e-helse - Universitetet i Agder \(uia.no\)](https://www.uia.no/)

⁸ <https://www.uia.no/forskning/prioriterte-forskningscentre-ved-uia/senter-for-e-helse/innhold/nyheter-fra-senter-for-e-helse/full-uttelling-for-agderregionen-i-europeisk-referansenettverk-for-aktiv-og-sunn-aldring>

⁹ <https://www.ehelseagder.no/nyheter/vis-artikkel/?artikkelID=36>

Dette adresserer flere mål i Regionplan Agder og målene til RKG e-helse.

2.7 Oppdatering og ny nettside www.ehelseagder.no

Våren 2022 var vi så heldige å få bistand fra 4 bachelor studenter, oppgaven var å gi nettsiden ny drakt og et mer brukervennlig oppsett. Siden ble lansert 23.05.22.

Takk til Christine Grøtte Evje, Mari Tveiten Hoslemo, Karoline Nielsen og Johan Svartdal.

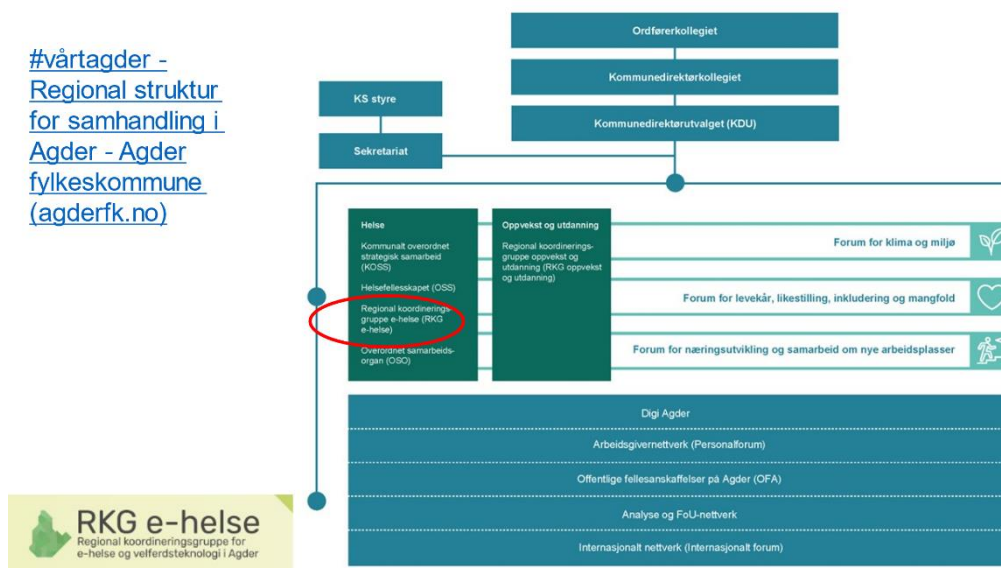
RKG e-helse har i forbindelse med fornying av nettside også vedtatt at godkjente referat legges ut på nettsiden¹⁰, med oppstart fra august 2022.

2.8 #vårtagder

Offentlige og private aktører på Agder har en lang tradisjon med å samarbeide for å nå felles mål. Sammen har Agder blant annet lykkes med å etablere universitet, få på plass viktig infrastruktur, og trekke til oss nye offentlige og private arbeidsplasser. Samhandlingsstrukturen på Agder går under navnet #vårtagder¹¹ og er strukturert med åpne forum, tjenesteledernetverk knyttet til fag og en rekke støttenettverk. Målet er at Agder skal få til store felles satsinger for å utvikle regionen. Det gjøres best

Figur 2: Regional struktur for samhandling

¹⁰ <https://www.ehelseagder.no/om-oss/>

¹¹ [#vårtagder - Regional struktur for samhandling i Agder - Agder fylkeskommune \(agderfk.no\)](https://www.ehelseagder.no/om-oss/#vartagder)

gjennom samarbeid på tvers av forvaltningsnivåer, fagområder og sektorer. Digi Agder¹², ett nettverk for digitalisering, er organisert som støttenettverk til tjenestene. RKG e-helse inngår i strukturen som tjenesteledernetverk.

Fra høsten 2022 ble det opprettet et arbeidsutvalg for #vårtagder¹³, RKG e-helse sekr. Representerer her RKG e-helse, digitale møter hver 14 dag a 1 times varighet. Hensikten med møtene er å koordinere og informere hverandre om pågående arbeid/prosesser. Starte opp med nyhetsbrev.

2.9 Koordinering med Digi Agder og Agders repr. i KS Fag og prioriteringsutvalg (FPU)

RKG e-helse og Digi Agder har gjennom 2022 samarbeidet godt på flere punkter:

- Henvendelser fra KS sentralt om bidrag og deltakelse i:
  - o Utarbeidelse av Innføringsstrategi for kommunene på legemiddelområde
  - o Evaluering av betalingsmodell på nasjonale e-helseløsninger
  - o Arbeidsgruppe forprosjekt legemiddelhåndtering
- Søknad og organisering av KS nettverkskoordinatorer
- Planlegge og gjennomføre Webinar for kommunesektoren: KS felles plan og rammeverk
- Arendalsuka
- Innspills notat om status VKP Agder til KS sentralt

RKG sekr. sitter representert i Digi Agder¹⁴, på den måten kan vi jobber for et godt samarbeid og gode sammenhenger for kommunene.

2.10 Velferdsteknologisk knutepunkt (VKP)

Agder regionen har jobbet systematisk med VKP over flere år. Tidligere har regionen hatt en egen koordinator for VKP som har jobbet tett med de ulike prosjektet og satsninger ift. betydningen VKP kan ha for testing og implementering av nye løsninger. Denne rollen har vært fraværende siden 2019.

RKG sekr. i samarbeid med flere sentrale aktører i Agder har arbeidet for å sikre informasjon ut til kommunene om VKP, det ble også opprettet et midlertidig prosjekt for å kommunisere ut i regionene gevinster og hvordan koble seg opp til VKP.

---

¹² [Digi Agder - Agder fylkeskommune \(agderfk.no\)](https://agderfk.no)

¹³ <https://agderfk.no/vare-tjenester/regionplan-agder-2030/vartagder/>

¹⁴ <https://agderfk.no/vare-tjenester/regionplan-agder-2030/vartagder/digi-agder-et-nettverk-for-digitalisering-2/>

VKP har vært og er et satsningsområde nasjonalt og er pr i dag organisert inn under Direktoratet for e-helse. Fra 2022 er det Norsk Helse Nett (NHN) som står for videre drift og utvikling. NHN signaliserer at VKP skal utvikles og skaleres trinnvis videre¹⁵. Sommer 2022 ble all utvikling og skalering av VKP stanset¹⁵. Kommuner som ennå ikke er koblet til VKP må fra juni 2022 vente til ny modell for finansiering er etablert. I oktober 2022 kom ny informasjon om at VKP åpnes igjen³. Inntil endelig prismodell fra 2024 er klar og mens VKP finansieres av staten, har Helse- og omsorgsdepartementet bedt Norsk helsenett om å prioritere aktivitet for VKP som er nødvendig for å innføre Helseplattformen i kommunene i Midt-Norge. For kommuner utenfor Midt-Norge kan det også være mulig å koble seg på dersom risiko og kapasitet i NHN tillater det. KS sentralt vil i samarbeid med kommuner, både i og utenfor Midt-Norge, få en oversikt over behovet for tilknytning av nye kommuner til VKP i 2023. Oversikten vil ses i forhold til kapasiteten og innføringstakt i NHN.

Flere av de regionale og nasjonale prosjektene har VKP som en avhengighet og jobber med dette som en del av sine løsninger. Det angår NVP digital hjemmeoppfølging (DHO), Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi Agder, Crane Agder.

RKG e-helse sendte, 21.11.22, via leder Digi Agder et notat til KS sentralt. Notatet viser Agders behov og oversikt over hvem som har og ønsker å innføre VKP i 2022/2023.

Se vedlegg 2: 2022 11 22 Notat fra Agder om VKP.

2.11 KS nettverkskoordinator

KS nasjonalt etablerte i 2022 et kommunenettverk for innføring av velferdsteknologi og digital hjemmeoppfølging. Det [nasjonale nettverket](#) ledes av KS sentralt.

Agder har etablerte strukturer som håndterer velferdsteknologinettverk og regional representasjon i nasjonale nettverk. RKG e-helse har innplassert KS nettverkskoordinator i RKG sekr. for å sikre regional og nasjonal koordinering. Fra juni 2022 har Agder to nettverkskoordinatorer, til sammen 100% stilling.

Høsten 2022 har det vært arbeidet med innspills prosess i Agder til nasjonalt mandat, informasjon, forankring og innsiktsarbeid. I tillegg har koordinatorer Agder gjennomført «bli kjent» møter med regionale samarbeidspartnere.

Koordinatorer var vertskap for erfaringsutveksling med e-helse Vestland to dager i oktober.

---

¹⁵ <https://www.ks.no/fagomrader/digitalisering/felleslosninger/digitalisering-i-helse-og-omsorgsektoren-e-helse/stans-for-velferdsteknologisk-knutepunkt-vkp/>

I det nasjonale nettverket har koordinatorene i Agder bidratt i arbeidsgruppe for oppdatering av helhetlig tjenestemodell.

For mer informasjon – se vedlagt rapportering (vedlegg 3)

2.12 KS fag- og prioriteringsutvalg

KS har i løpet av 2022 etablert en rekke fag- og prioriteringsutvalg på digitaliseringsområdet. Målet er å oppnå en tett og løpende dialog på tjenestenivå for å identifisere felles behov og bedre kunne prioritere mellom dem.

Det er etablert innen følgende områder: e-helse, skole og oppvekst. Teknisk samt sosial og velferd¹⁶.

KS fag- og prioriteringsutvalg innen e-helse har som mål at stat og kommunen må samarbeide som likeverdige parter for å lykkes med nasjonale e-helseløsninger. Løsningene må utvikles i fellesskap og understøtte visjonen om gode sammenhengende tjenester.

Deltatt i månedlige heldagsmøter både digitalt og fysisk, en fysisk samling.

2.13 Samarbeid med senter for e-helse ved UiA

Gjennomført samarbeidsmøter 2-3 ganger i 2022, hvor RKG e-helse og program E-helse Agder 2030 med tilhørende prosjekter er presentert.

RKG e-helse sitter repr. i senterets fag- og prioriteringsråd.

3. RKG e-helse og AU RKG

RKG e-helse, AU RKG og felles styringsgruppe E-helse Agder 2030 har i 2020 hatt gjennomført digitale møter månedlig.

Mandat for RKG e-helse: (vedtatt av Rådmannsgruppen Regionplan Agder 13.01.2016):

- ✓ Skal bidra til å samordne og koordinere og ha oversikt over prosjekter og aktiviteter innen e-helse og velferdsteknologi, hvor kommuner på Agder er involvert.
- ✓ Skal påse kommunal forankring i prosjekter som har regional verdi.
- ✓ Skal stimulere til innovasjon, forskning, utvikling og næringsutvikling i regionen.

¹⁶ [Fag- og prioriteringsutvalg - KS](#)

- ✓ Skal stimulere til at teknologi kan understøtte og effektivisere arbeidsprosesser.
- ✓ Stimulere til at anskaffelser koordineres, slik at volumet kan bli mer interessant for leverandørene.

3.1 AU RKG e-helse

I løpet av 2022 har det fremkommet behov for å justere og jobbe for å styrke AU RKG e-helse. I RKG e-helse møte oktober 2022, ble disse **tiltak vedtatt**:

1. Etter ønske fra AU RKG e-helse arrangerer en WS.
2. AU RKG e-helse deltar på medlytt i RKG e-helse møtene.
3. Det er behov for å evaluere og justere medlemskapene i AU RKG -helse, slik at det er sammenheng med representasjon i RKG e-helse.
4. Det er ønskelig å gjennomføre hyppigere møter.

Ny sammensetning og tiltak for å styrke og forbedre AU RKG e-helse.

Representasjon:

De 4 regionene: Lister regionen, Østre Agder, Region Kristiansand og Setesdal.

De 4 største kommunene: Kristiansand, Grimstad, Arendal og Lindesnes.

Observatører: USHT Agder (Øst og Vest) og IKT Referansegruppe Agder

Bilder tatt under WS i AU RKG-ehelse 17.11.22

4. Finansiering

4.1 Grunnfinansiering RKG e-helse

RKG e-helse og program og etableringen av satsningen E-helse Agder 2030 ble besluttet i KDU november 2019. Rådmannsutvalget nedsetter en hurtigarbeidende gruppe, med formål om å sikre videre finansiering av RKG e-helse Agder og program «E-helse Agder 2030». Grunnfinansiering fra kommunene og fylkeskommunene på 2 millioner i året. KS Agder utarbeidet en betalingsmodell som ble iverksatt førstegang 2020. Sum ble prolongert i 2021 og 2022.

Agder fylkeskommune bidrar med 300 000 kr og kommunene med 1,7 millioner kr. I 2022 ble samme beløp og samme fordelingsnøkkel til grunn.

Vurderingen er at det har vært en god finansieringsmodell og summen har dekket arbeid og aktiviteter i RKG e-helse og program E-helse Agder 2030.

I RKG e-helse møtet 8. desember 2022 ble økonomien gjennomgått, og det er ikke behov for å justere beløp på nåværende tidspunkt.

RKG e-helse evaluerer og vurderer økonomi fortløpende og kontinuerlig.

Betalingsmodellen legger til grunn en sum på 2 millioner, det er denne summen det er ønskelig å prolongere i ytterligere 1 år.

4.2 Finansiering av prosjekter gjennom RKG e-helse

De ulike prosjektene som er koordinert gjennom RKG e-helse har flere ulike finansieringskilder og fordeler seg slik (se tabell):

Prosjekt	Finansieringskilde	Sum i kr.
NVP Satsninger		
Nye søknader sendt 2022	Helsedirektoratet	
Tilskuddsordning: opplæring og implementeringsstøtte		
IKT seniorer Agder	Helsedirektoratet	Overførte midler 2021
Statsforvalter i Agder		
Koordinator DHO		650 000
Felles kommunal journal (FKJ) Agder	Overførte midler fra 2021	
Innovasjonspartnerskap Agder		750 000
Crane Agder		500 000
Næringsutvikling		
Crane 2021-2026	Horizion 2020, EU prosjekt	18 000 000
Innovasjonspartnerskap Agder 2020-2023	Innovasjon Norge	15 000 000
Annet		
DHO Agder v/ Farsund og Arendal kommuner	RKG grunnfinansiering	220 000
Innovasjonspartnerskap Agder	RKG grunnfinansiering	400 000

5. E-helse Agder 2030

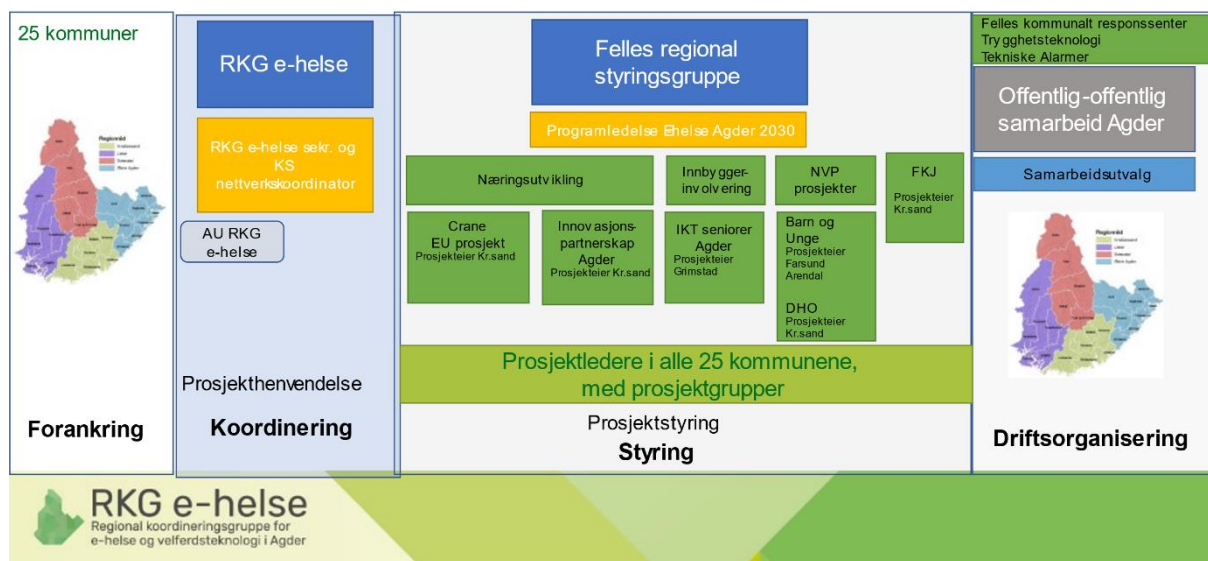
Gjennomført og koordinert satsningen «Velferdsteknologi Agder 2020» og overgangen til ny organisering gjennom programmet «E-helse Agder 2030» som ble vedtatt november 2019 i KDU Agder. E-helse Agder 2030 består i 2022 av følgende satsninger:

- Nasjonalt velferdsteknologiprogram (NVP) Digital hjemmeoppfølging Agder og velferdsteknologi til barn, unge og voksne med medfødt eller tidlig ervervet funksjonsnedsettelse
- Felles kommunal Journal (FKJ) Agder
- Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi Agder (finansiert av Innovasjon Norge):
- Crane Agder

- IKT seniorer Agder

RKG e-helse og program E-helse Agder 2030

Mer informasjon:
[ehelseagder](#)
[#vartagder](#)
[Digi Agder](#)

5.1 Prosjekter i E-helse Agder 2030

Næringsutvikling

5.2 CRANE

Prosjektet er en før-kommersiell-anskaffelse / Pre Commercial Procurement (PCP), dvs. et leverandørutviklingsprosjekt, finansiert av EU H2020. En PCP skiller seg noe fra Innovasjonspartnerskap som anskaffelsesmetode, ved at anskaffelsen i en PCP ligger utenfor prosjektperioden (egen anskaffelse). Prosjektet utfordrer industri/næringsliv til å utvikle nye innovative løsninger, som skal være med å løse behov og utfordringer i offentlig sektor.

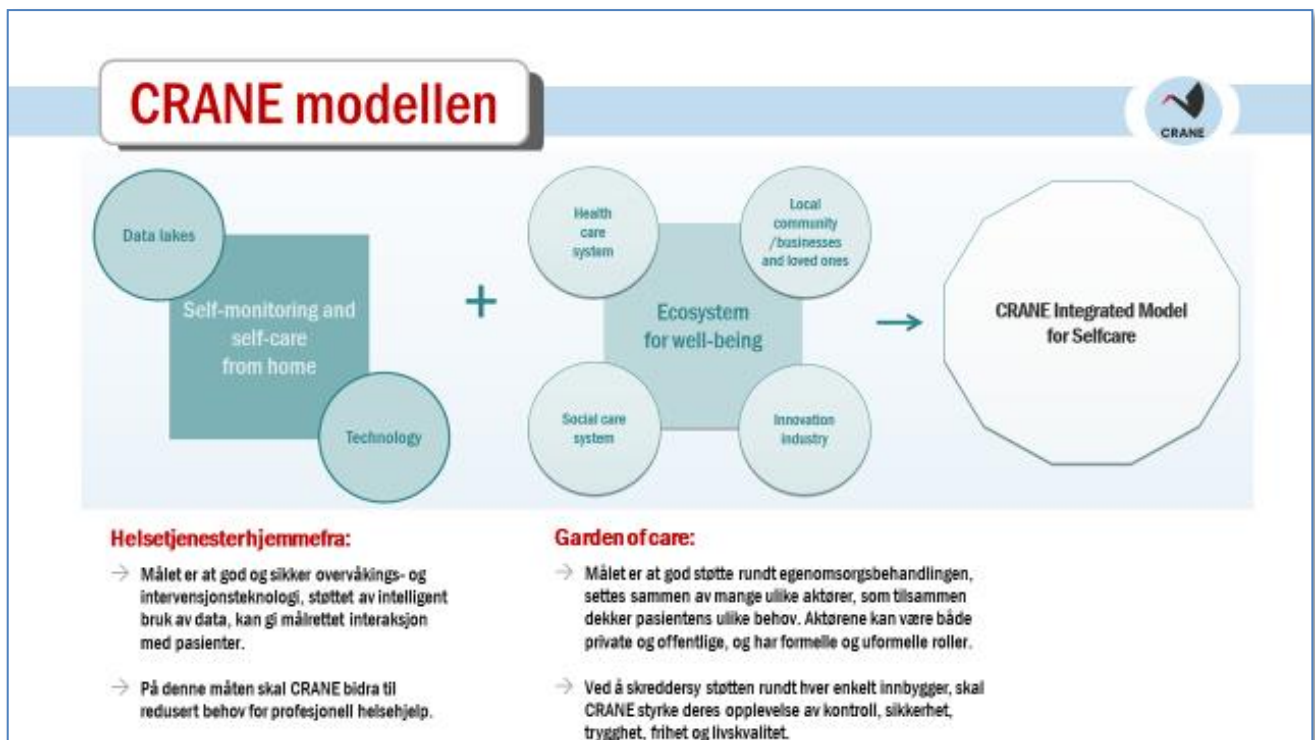
Norge eldes i et økende tempo. Om bare ti år vil det for første gang være flere eldre enn barn og unge. Dette understreker behovet for innovasjon for å styrke helse- og omsorgstjenestenes muligheter for målrettet oppfølging og styrke innbyggernes muligheter for bedre å bedre ivareta egen helse. Gjennom CRANE skal innbyggerne få bedre kontroll med egne helsedata, og gode muligheter til å dele data med tjenester og aktører de selv ønsker. Dette vil også gi dem økt medbestemmelse og ansvar for egen helse og økt mulighet for å delta i utformingen av en individuelt tilpasset omsorgsmodell.

5.1.1 Visjonen er at CRANE skal:

- være nyttig for innbyggere som har økt helserisiko og behov for styrket innsats.
- tilrettelegge for at innbyggerne kan administrere og forbedre egen helse selv.
- gjøre offentlige og private helsedata tilgjengelig for innbyggerne selv.
- ta i bruk kunstig intelligens og tilby ny, smart og skreddersydd innsikt.
- gi innbyggerne åpen og pålitelig kontroll over sine egne data OG bruken av dem.
- gi innbyggerne mulighet til å dele egne helsedata på tvers av tjenester, nivå og landegrenser.

CRANE modellen, slik den er beskrevet i utlysningen av PCP konkurranse høsten 2022:

5.1.2 Prosjektorganisering

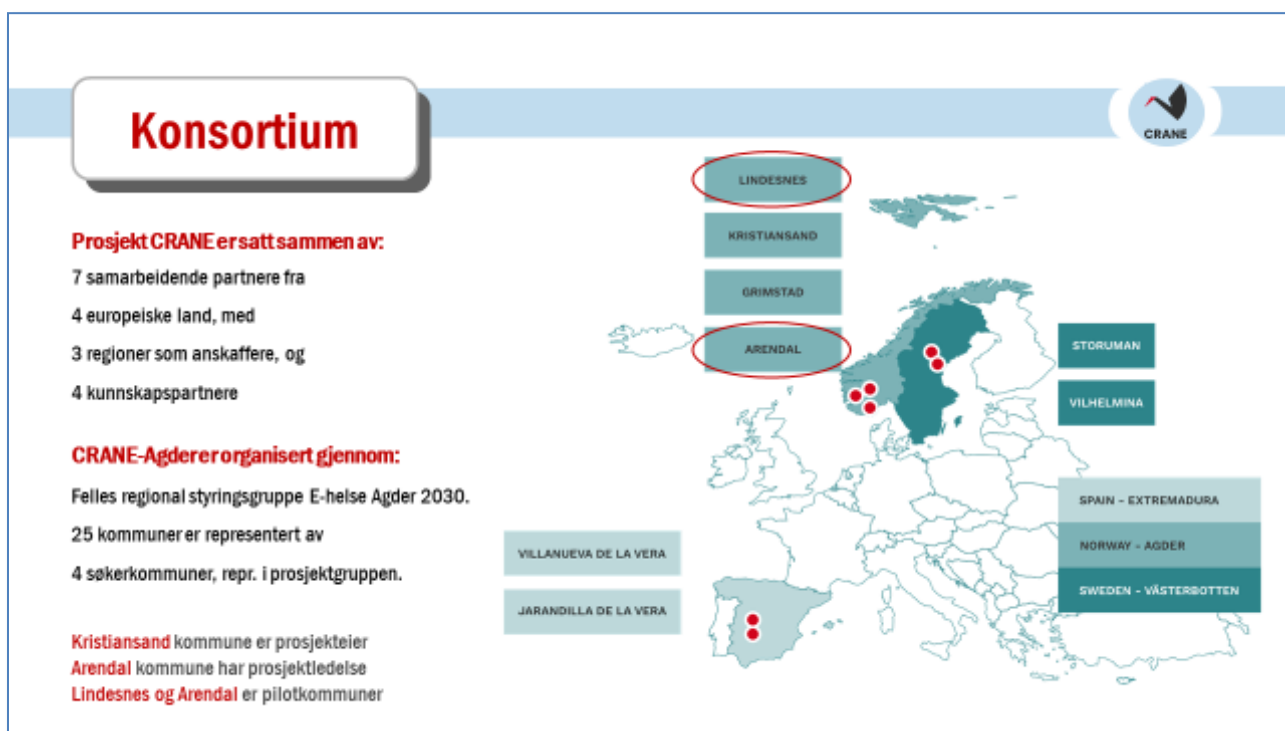
Prosjekteier er Kristiansand kommune, og prosjektet er plassert i RKG e-helse portefølje. Prosjektleder er frikjøpt i 40% fra Arendal kommune, og de fire søkerkommunene Lindesnes, Kristiansand, Grimstad og Arendal er representert i

CRANE prosjektgruppe sammen med en representant fra SSHF og personvernombud fra DDV.

I tillegg har prosjektet støtte fra Kristiansand på økonomi og EU-kompetanse, samt god oppfølging fra RKG sekretariat. Leverandørutviklingsprogrammet LUP har også bidratt til god markedsdialog. Øvrig spisskompetanse kjøpes inn eksternt, for eksempel i arbeid med konkurransegrunnlagsdokumenter og evaluering av tilbud.

I arbeid med behovsanalyser har både ansatte fra søkerkommuner og spesialisthelsetjeneste bidratt, i tillegg er brukerinvolvering med pasienter etterstrebet.

5.1.3 Overordnet tidsplan og finansiering

Utviklingen av CRANE gjennomføres i tre faser, over 3,5 år, mens hele prosjektet har en tidsramme på 5-år totalt. De tre utviklingsfasene er:

- i. Designe CRANE - en ny modell for integrert helse- og omsorg (5 leverandører)
- ii. Utvikle prototype av ny løsning (3 leverandører)
- iii. Validere ny løsning gjennom pilotering i kommuner (2 leverandører)

Prosjektet finansieres gjennom EU Horizon 2020, og størsteparten av midlene tildeles markedsaktører for utvikling, basert på omfattende utlysning og evaluering av tilbud.

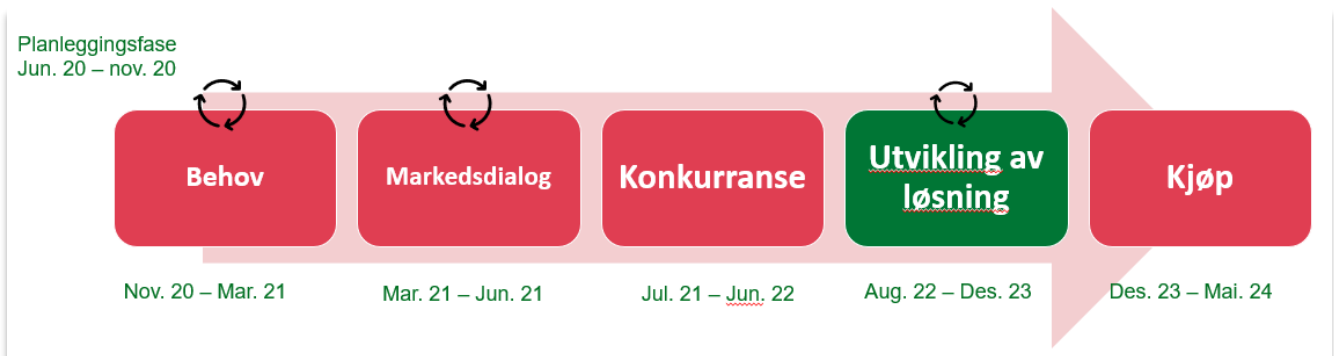
Prosjekt CRANE-Agder får overført noe midler fra hovedprosjektet, men har også fått støtte via RKG grunnfinansiering i 2021 samt fra Statsforvalterens skjønnsmidler for 2022. Det søkt videreføring av midler fra Statsforvalteren for 2023, og vil igjen bli søkt for 2024.

5.2 Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi Agder

Innovasjonspartnerskap er en anskaffelsesmetodikk hvor Agder-kommunene og SSHF, sammen med leverandør, skal utvikle felles integrert løsning for trygghets- og varslings teknologi, digital hjemmeoppfølging og velferdsteknologi til personer med funksjonsnedsettelse inklusivt barn og unge.

Kristiansand kommune er prosjekteier og Marit Svindland er prosjektleder.

Et innovasjonspartnerskap består av 5 faser:

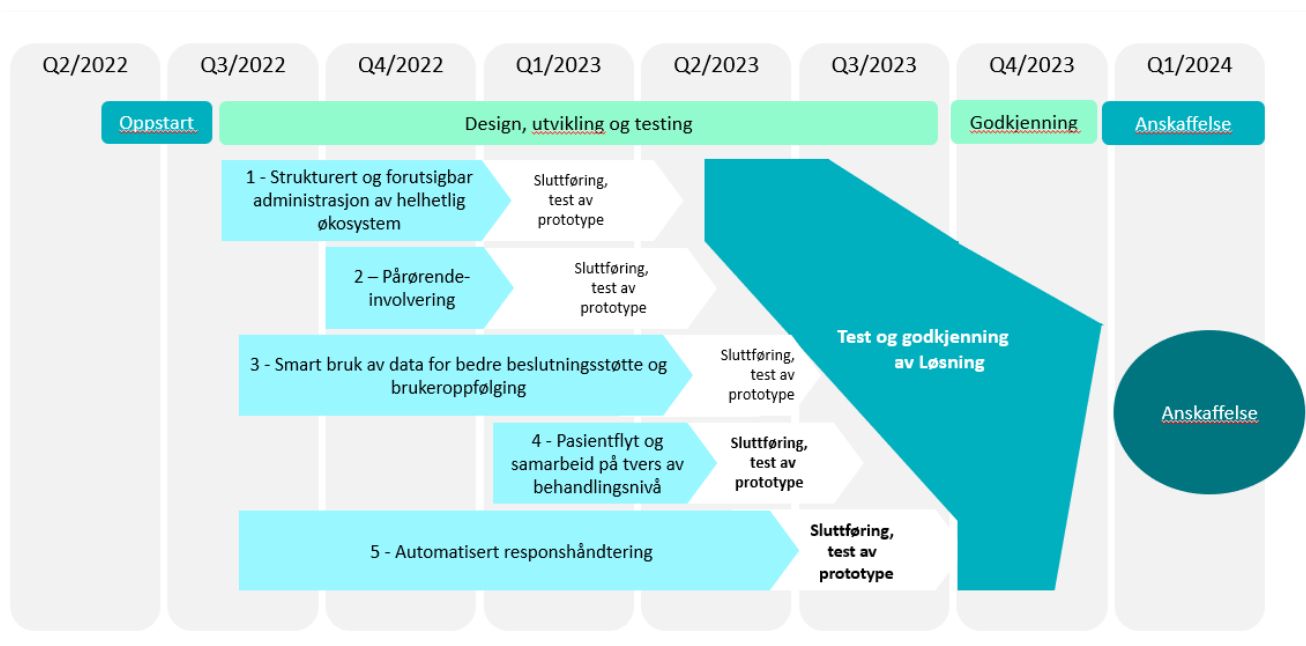
Fra desember 2020 til februar 2021 ble behovene kartlagt gjennom 7 workshoper med til sammen over 200 deltakere fra kommunene, SSHF, fastleger og en rekke andre sentrale samarbeidspartnere.

Fra april til mai 2021 gjennomførte vi markedsdialog.

Anskaffelses-konkurransen ble lyst ut september 2021. Dialogrunder i konkurransefasen ble gjennomført våren 2022 og avtale om innovasjonspartnerskap ble inngått med Tellu AS i juni 2022.

Den spennende utviklingsfasen kunne dermed starte i august 2022 med kick-off sammen med leverandør. Det jobbes nå med følgende 5 delprosjekter:

Grimstad kommune, Kristiansand kommune og SSHF er med som pilotkunder i delprosjektene.

5.3 IKT Seniorer Agder

USHT Agder (øst) i samarbeid med USHT Agder (vest) og Arendal kommune søkte nasjonalt velferdsteknologi program om støtte for å øke digital kompetanse hos seniorer i Agder. Ønsket effekt er at økt digital kompetanse hos seniorer kan være med å hindre, og forebygge opplevd ensomhet. Prosjektets satsning er opplæring og

implementeringsstøtte i Agder gjennom å sikre involvering av kommunene i Agder, og spredning av kompetanse og verktøy som kan motvirke ensomhet for seniorer. Det ble innvilget 1 040 000,- høsten 2020. Midlene ble overført til 2021 og prosjektet hadde oppstart i februar 2021. Det ble innvilget ytterligere 550 000,- i juni 2021. Ubrukte midler ble overført til 2022. I slutten av 2022 er det i samarbeid med Pensjonistforbundet, Seniornett, Vennesla kommune og Fylkesbiblioteket i Agder søkt nye midler for drifte prosjektet videre.

Prosjektet fortsatte samarbeidet med Pensjonistforbundet i 2022 og har vært en bidragsyter i å rekruttere flere teknologiambassadører i Agder og synliggjøre kompetansen ytterligere i kommunene og eldreråd. Prosjektleder i IKT seniorer Agder bidrar inn i opplæringsprogrammet for teknologiambassadørene.

Prosjektet er forankret som en del av Handlingsprogrammet til Regionplan Agder 2030 som et tiltak i arbeidet med Leve Hele Livet reformen. Det er etablert et tett samarbeid med Fylkesbiblioteket i Agder hvor vi sammen jobber for å skape flere sosiale møteplasser og arenaer for læring, deltakelse og inkludering i bibliotekene i Agder. I 2021 var Digital festival en stor satsing. I forbindelse med festivalen i 2022 arrangerte prosjektet i samarbeid med Seniornett to inspirasjonssamlinger om Digital festival for bibliotekene i Agder. Målet var å inspirere bibliotekene til å arrangere Digital festival hvor tema var «foto», i tillegg bistod prosjektet med tilskudd til bevertning og markedsføring for bibliotekene. Flere bibliotek gjennomførte digital festival i september 2022 hvor det blant annet ble gjennomført ulike kurs i fotografering, hvordan laste opp bilder i skyen og enkel redigering. Inspirasjon- og informasjonsmøter om digital festival for bibliotekene vil videreføres som en del av driften i Fylkesbiblioteket i 2023.

Erfaringene så langt i prosjektperioden viser at det er manglende kunnskap og forståelse for digitalt utenforskap. For å øke kunnskapen og legge til rette for økt samarbeid om digital opplæring ble det gjennomført to samlinger om digital inkludering for kommunene i Agder. Samlingene ble gjennomført på bibliotekene i Lyngdal kommune og Froland kommune. På samlingene deltok bibliotek, frivilligsentraler, NAV, eldreråd, innbyggertorg, rådgivere for digitalisering og andre interessenter. Samlingene hadde fokus på å tilby en arena for introduksjon til hvordan kartlegge nåsituasjon i egen kommune, presentasjon av lokale eksempler fra ulike kommuner og en introduksjon til metoder og verktøy for digital opplæring. Det var lagt opp til god tid til erfaringsutveksling og gruppearbeid med utgangspunkt i

problemstillinger deltakerne hadde gitt innspill på forhånd. Samlingene ble utført i samarbeid med KS [Digihjelpen](#) og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse sitt ressursnettsted [Digidel](#).

Mer informasjon finner du på: www.ehelseagder.no

5.4 Nasjonalt velferdsteknologiprogram (NVP)

Over statsbudsjettet ble det vedtatt videreføring av NVP fra 2022-2024, programmet satser på NVP Barn og unge og digital hjemmeoppfølging (DHO). På Agder har vi koordinert og sendt felles søknad til Helsedirektoratet på NVP DHO.

På Agder deltar Farsund og Arendal kommune i NVP-prosjektet velferdsteknologi til barn, unge og voksne med medfødt eller tidlig ervervet funksjonsnedsettelse, begge kommuner deler sine erfaringer gjennom RKG e-helse.

5.5 NVP - velferdsteknologi til barn, unge og voksne med medfødt eller tidlig ervervet funksjonsnedsettelse

4.5.1 Arendal kommune

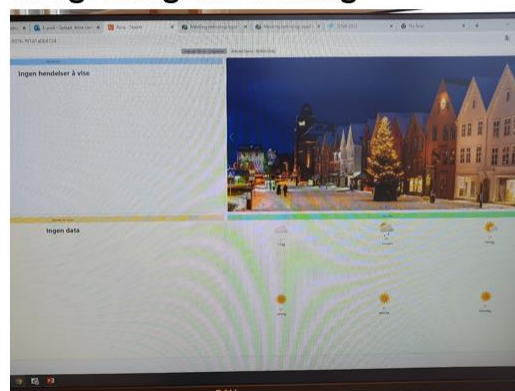
Prosjekt på aktivitetssenter, Ellengård, for voksne med utviklingshemming. Ellengård

Felles informasjonsplattform

Dagens løsning

Morgendagens løsning

er et kommunalt dagtilbud i Arendal kommune som ble opprettet i 1966. De har et variert tilbud, og har som mål at de skal levere et fleksibelt, stabilt, og tilrettelagt aktivitetstilbud som bidrar til en meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. Deres

motto er "sammen kan vi"¹⁷. Hensikten med deres NVP-prosjektet er å ta i bruk felles informasjonsplattform/ tavler på senteret.

5.5.2 Farsund kommune

Prosjektgruppemøter annen hver mandag. Styringsgruppemøter ved behov, disse inkluderer prosjektleder, kommunalsjef for helse, kommunalsjef for oppvekst og enhetsleder for forebyggende og koordinerende enhet. Gått i gang med hensiktsmessig innkjøp av teknologi, Ella smyksesender med junior lommevibrator som varslings teknologi mellom personal, denne prøves ut og gevinst-kartlegges pr. dags dato. Vurderer innkjøp av annen hensiktsmessig teknologi fortløpende, AV1 roboten fra No-Isolation er i fokus. Velferdsteknologi utlevert fra nav hjelpemiddelsentral via ergoterapeut til klienter i Farsund kommune følges tett opp og gevinst-kartlegges.

Prosjektet presenteres på ulike arenaer: barneskoler, barnehager, helsestasjon, PPT, forvaltning og rehab-team. Videre skal prosjektet presenteres på enhetsledermøte, barne- og ungdomsskole mfl. Hensikten med presentasjoner er å bevisstgjøre tverrfaglige sektorer om velferdsteknologi, helhetlig tjenestemodell i kommunen, og rette fokus på samarbeid tverrsektorielt vedr. velferdsteknologi. Prosjektet er også i dialog med Flekkefjord kommune «alvorlig sykt barn» prosjektet, hvor man ønsker å kunne samarbeide vedr. prosjektet og erfaringsdeling både av kartleggingsverktøy, individuell plan, koordinering og velferdsteknologi.

Farsund kommune følger aktivitetsplanen i NVP. Helhetlig tjenestemodell skal evaluere og justere innen 31.12.22. Modellen er justert ila. høsten og det har vært store endringer vedr. avklaringer som er blitt gjort i 2022.

Det gjennomføres implementering av tjenestemodellen fra 01.11.22 – 01.08.23. På nyåret 2023 vil modellen bli implementert med nytt flytskjema som skal legges inn i compilo (kommunens kvalitetssystem).

Aktivitetsplanen som er satt for år 2023 er: implementering av tjenestemodell, sluttrapport inkludert gevinstkartlegging, erfaringsdelinger og ender med en total

---

¹⁷ [Dagtilbud: Ellengård | Naku](#)

gevinstkartlegging for prosjektperioden, som skal innleveres ved prosjektets slutt 31.12.2023.

5.6 Digital Hjemmeoppfølging - DHO Agder

I 2022 ble satsningen DHO Agder koordinert vha. koordinator-rollen finansiert av statsforvalter i Agder. I påvente av tildeling gjennom ny runde med NVP midler august 2022, ble ingen nye tiltak iverksatt, men eksisterende aktiviteter ivaretatt av koordinator, repr. fra Farsund og Arendal kommuner i tillegg til repr. fra SSHF.

Koordinator DHO i samarbeid med vedtatt (i felles regional st.gr. E-helse Agder 2030) skrivegruppe, gjennomførte og innsendte ny søknad på vegne av Agder om spredning og implementering av DHO i Agder. Konsortiet består av SSHF, Fastlegerepresentant fra Kristiansand kommune, 4 søker kommuner (Farsund, Arendal, Grimstad og Kristiansand). Alle fire regioner bidro sammen med SSHF i utarbeidelsen av søknad.

Søknad ble sendt i juni 2022, tildelingen var klar og oppstart med nytt prosjekt ble iverksatt august 2022.

Høsten 2022 har NVP DHO startet opp med spredningsprosjektet. Kristiansand er prosjekteier og har prosjektleder. En av kritisk oppgave har vært ivaretagelse av leverandøravtale i påvente av Innovasjonspartnerskap Agder fra 2024, dette ble landet november/desember 2022. Forlengt kontrakt med nåværende leverandør er inngått for første del prosjektperioden frem til juni 2024. På den måten kan vi sikre drift, implementering til ny avtale er på plass fra 2024 (Innovasjonspartnerskap Agder).

DHO prosjektgruppen bidrar inn i prosjektgruppen til Innovasjonspartnerskap Agder og pilotering av ny løsning.

DHO prosjektgruppen bidrar inn i Crane Agder, evaluering av og utvelgelse av leverandører for første fase Crane (designfasen) og det videre arbeidet med blant annet pilotering.

5.7 Felles Kommunal Journal

Tidligere Akson, som bestod av helhetlig samhandling og felles kommunal journal er i løpet av 2021 delt i to ulike prosjekt. Program digital samhandling ledes av Direktoratet for e-helse, mens Felles kommunal journal (FKJ) ledes av kommunene og er et samarbeidsprosjekt mellom kommuner, KS og nasjonale myndigheter. Felles kommunal journal (FKJ) vil sørge for at informasjon om innbygger blir tilgjengelig for alle som har tjenstlig behov. FKJ omfatter de kommunale helse- og omsorgstjenestene, samt fastleger og andre spesialister med kommunale avtaler mm. FKJ vil sørge for at det finnes en plattform som gjør det mulig å dele informasjon på tvers av de kommunale helse- og omsorgstjenestene og de ulike løsningene. I dag er pasientinformasjonen innelåst i ulike applikasjoner som ikke snakker sammen. Felles Kommunal Journal har i 2022 fortsatt sitt arbeid med «sprinter». Det har blitt gjennomført som regelmessige workshoper med deltakere fra kommuner og andre interessenter for å ta opp og diskutere hva man ønsker at løsningen skal kunne løse, og på hvilke måter. Agder har hatt flere deltagere inn i dette arbeidet, fra flere kommuner og fra forskjellige faggrupper. Hovedprosjektet har løpende jobbet med å utarbeide styringsdokumentet, som skal beskrive løsningen og hvordan det skal jobbes med videre med dette prosjektet.

I oktober 2022 ble statsbudsjettet lagt frem. Her ble støtten til Felles Kommunal Journal fjernet, og det setter en stopper for videre arbeid i prosjektet. Ved hjelp av involverte organisasjoner, pådrivere og politikere i Stortinget fikk prosjektet likevel lov å overføre 20 millioner kroner til 2023. Dette for å ferdigstille og slutføre styringsdokumentet i løpet av første halvår 2023.

Det ble overført noe statsforvalter-midler fra 2022 til 2023 til regional koordinator, for å sikre Agders innspill til styringsdokumentet. Agder har vært svært involvert i dette prosjektet, på mange områder og med mye ressurser. Det er derfor viktig at Agder får gitt sine innspill på styringsdokumentet før dette skal ferdigstilles i løpet av 1. halvår 2023.

Styringsdokumentet i versjon 0,8 ble i midten av november sendt ut på innspillsrunde til involverte aktører og alle kommuner utenfor Helseplattformen. I Agder ble det planlagt åpne innspills-møter på nyåret, med ønske om å involvere og få innspill fra flest mulig kommuner i fylket. Agder ønsker å påvirke retningen videre, og gi våre anbefalinger til prosjektet.

6. Kurs og konferanser

6.1 Konferansen Samarbeid om velferdsteknologi Agder:

Utviklingscenteret for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) Agder øst, sammen med Fylkesmannen, UiA, I4Helse og RKG e-helse, arrangerte «Samarbeid om velferdsteknologi Agder» hybrid konferansen 24. og 25. mars 2022. Konferansen ble arrangert i Grimstad kulturhus over to dager med åpning av Visningsarenaen på i4Helse. Torsdag 24. mars ble den nye Visningsarenaen i i4Helse-bygget offisielt åpnet av rektor Sunniva Whittaker. [Viser frem ny helseteknologi i Grimstad - Universitetet i Agder \(uia.no\)](#). Åpningen skjedde i forbindelse med konferansen Samarbeid om velferdsteknologi Agder.

I 2022 deltok, ca. 200 deltakere (180 fysisk og 35 digitalt). Vi hadde 20 leverandører som stilte ut.

Vi gjennomførte evaluering av konferanse via forms i tillegg til evaluering i AU RKG e-helse og RKG e-helse. Tydelig tilbakemelding om at det er ønskelig å gjennomføre konferanse i 2023. Ønske om forbedringer på teknisk oppsett: påmelding, innlegg og streaming.

6.2 Velferdsteknologiens ABC

Nylansering av velferdsteknologiens ABC høst 2021, her har Agdersamarbeidet bidratt, særlig USHT Agder øst. Oppstart med seminar er planlagt med SOVA 2022 i 25. mars 2022.

6.3 Arendalsuka 2022

I 2022 hadde prosjektene i E-helse Agder sammen med #vårtagder (RKG e-helse og Digi Agder) felles arrangementer under Arendalsuka. Arrangementene fant sted i #vårtagderbåten – «Mester af Rønne» ytterst på Tyholmen ved Arendal gamle rådhus. Det ble kalt for dialoger på vannet. De fleste arrangementene ble spilt inn som livepodcaster, og har blitt publisert i etterkant under navnet «Dialog på vannet» - en podcast i regi av #vårtagder". Podcastene finner du [her](#).

Bildet under er en collage fra arrangementene under Arendalsuka.

Arendalsuka

6.4 EHiN 2022

Agder var godt representert på EHiN (E-helse i Norge) 2022¹⁸.

Prosjektleder fra Digital hjemmeoppfølging (DHO) v/ Christine W. Kaspersen deltok for å dele erfaring fra Agders arbeid med DHO. Digital Hjemmeoppfølging – hvordan kan du lykkes?

Sekretariatsleder v/Kathrine Melby Holmerud deltok i innlegg sammen med Nordens velferdssenter, Norsk Senter for e-helseforskning (NSE). En av fem mønsterregioner i Norden.

Både Innovasjonspartnerskap Agder og Crane ble nevnt i under flere av sesjonene på EHiN som gode eksempler innovasjonsprosjekter.

Bilde viser *Agder benken* på konferansen.

---

¹⁸ <https://ehin.no/2022/>

7. Vedlegg 1

Presentasjoner av RKG e-helse Agder i 2022

Leder RKG og RKG sekr.

- Helsefellesskapet Agder
- #vårtagder
- Digi Agder
- BI, topplederprogrammet
- Regionale Helseledernetverk i Agder
- Regionale fagutvalg for e-helse og velferdsteknologi i Agder
- Kommunedirektørutvalget Agder (KDU)
- Kommunedirektør kollegiet (KDK)
- Arendalsuken
- Samarbeid om velferdsteknologi Agder (#SOVA22)
- Møter med Agder Fylkeskommune
- Statsforvalter
- E-helse Vestland
- I4Helse
- Norsk Helsenett (NHN)
- SSHF, samhandlingsavdelingen
- UiA Fagråd for forskning og innovasjon innen e-helse
- EHIN – Norges største e-helse konferanse
- KS webinar – felles plan og rammeverk
- KS sentralt

KS nettverkskoordinator (under etablering - oppstart juni 2022)

Bli kjent møter med regionale samarbeidspartnere i Agder:

- Interkommunalt responsentersamarbeid ved vertskommune Kristiansand
- Felles kommunalt responsent Kristiansand
- Telemedisinsk sentral Arendal
- Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester Agder (Vest) og (Øst)
- #vårtagder
- Agder fylkeskommune
- Digi Agder
- KOM-programmet SSHF
- i4Helse
- Fagskolen i Agder
- KS ekomp
- UiA
- NVP prosjekt:
  - Digital hjemmeoppfølging
  - Barn, unge og personer med funksjonsnedsettelse
- Regionale prosjekter under program e-helse Agder 2030:
  - Crane
  - Innovasjonspartnerskap velferdsteknologi Agder

- FKJ
- IKT seniorer Agder
- Fagutvalg region Kristiansand
- Lindesnes kommune

Erfaringsutveksling:

- Besøk av e-helse Vestland i Kristiansand – satt sammen program etter deres ønske
- Innlandet og Lillehammer kommune - Automatiser innsamling av data i sanntid – hvordan bruke KPR-tall